

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/48/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015200927
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015200927.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: kpt. Mgr. Bc. T. M., narodený XX.XX.XXXX, bytom v A. A., F. V. XX, právne zastúpený: JUDr. Lucia Dvorská, advokátka, so sídlom v Banskej Bystrici, Javorová 6456/7, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného z 29. apríla 2015, č. 1010604/1/171633/2015 a z 23. apríla 2015, č. 1010604/1/174289/2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. januára 2016, č. k. 23S 117/2015-53, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. januára 2016, č. k. 23S 117/2015-53 p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.
Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 20. januára 2016, č. k. 23S 117/2015-53 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 29. apríla 2015 č. 1010604/1/171633/2015 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného správneho orgánu o skončení dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby“), ktorým Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný správny orgán“) odvolanie žalobcu zamietlo a potvrdilo rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica z 02. marca 2015, č. 1010601/1/95553/2015 (ďalej len „rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu o skončení dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby“), ktorým riaditeľ Colného

úradu Banská Bystrica (ďalej len „prvoinštančný správny orgán“) rozhodol podľa § 42 ods. 6 zákona č. 200/1998 Z. z. tak, že skončil dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby žalobcu dňom 24. februára 2015 a preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 23. apríla 2015 č. 1010604/1/174289/2015 (ďalej len „rozhodnutia žalovaného správneho orgánu o priznaní zložiek služobného platu“), ktorým žalovaný správny orgán odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica zo 06. marca 2015, č. 1010601/1/102664/2015, ktorým prvoinštančný správny orgán rozhodol podľa § 79 a nasledujúcich zákona č. 200/1998 Z. z. o priznaní zložiek služobného platu dňom 25. februára 2015. Krajský súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na ustanovenia § 42 ods. 6, § 221, § 232 ods. 1 a § 80 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. a skonštatoval, že žalobca bol rozhodnutím zo 06. augusta 2004, č. 510100-5286/2004 podľa § 42 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov 06. augusta 2004 dočasne pozbavený výkonu štátnej služby z dôvodu, že bol podozrivý zo spáchania trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a jeho ponechanie vo výkone štátnej služby by ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby, a to až do právoplatného skončenia trestného stíhania začatého uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004 z 15. júna 2004. Podľa uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 16. februára 2015, č. VII/1 Gv 42/14/1000-20, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. februára 2015, bolo trestné konanie vedené voči žalobcovi podľa § 215 ods. 1 písm. c/ a písm. a/ Trestného poriadku zastavené.

Ďalej krajský súd uviedol, že v čase (v momente) dočasného pozbavenia štátnej služby bol žalobca ustanovený vo funkcii vedúceho oddelenia spotrebných daní Colného úradu Banská Bystrica. Rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica z 19. júla 2005, č. 14307/2005/5100 bol žalobca dňom 31. júla 2005 podľa ustanovenia § 33 ods. 2 v spojení s ustanoveniami § 33 ods. 3 a ods. 4 a § 34 ods. 7 zákona č. 200/1998 Z. z. odvolaný z funkcie colný špecialista - vedúci oddelenia spotrebných daní Colného úradu Banská Bystrica a rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica z 19. júla 2005, č. 14308/2005/5100 bol žalobca dňom 01. augusta 2005 podľa ustanovení § 33 ods. 1 a ods. 2 v spojení s ustanoveniami § 34 ods. 1 písm. f/ a ods. 7 zákona č. 200/1998 Z. z. ustanovený do funkcie hlavný colný referent. Po pomnutí dôvodov dočasného pozbavenia žalobcu výkonu štátnej služby, žalobca na základe a v súlade s rozhodnutiami riaditeľa colného úradu od 25. februára 2015 nastúpil na výkon štátnej služby na pracovisko Oddelenie spotrebných daní Colného úradu Banská Bystrica.

Podľa krajského súdu spornou otázkou medzi účastníkmi konania bolo, či žalovaný správny orgán, ako aj prvoinštančný správny orgán postupovali správne, ak akceptovali rozhodnutia riaditeľa colného úradu z 19. júla 2005, ktorými bol žalobca v čase (v období) dočasného pozbavenia štátnej služby odvolaný z funkcie colný špecialista - vedúci oddelenia spotrebných daní a ustanovený do novej funkcie hlavný colný referent. Z dôvodov vyššie uvedených žalobca zastáva názor, že podkladové rozhodnutia nemohli byť vydané, a ak boli, potom sa jedná o rozhodnutia vydané nad rámec ustanovení § 42 zákona č. 200/1998 Z. z., ako aj v rozpore s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa žalovaného správneho orgánu ustanovenie § 42 zákona neupravuje žiadne obmedzenia v oprávneniach nadriadeného vyplývajúcich z iných ustanovení zákona č. 200/1998 Z. z., a teda bolo plne v kompetencii nadriadeného a aj v súlade so zákonom vydanie rozhodnutí počas pozbavenia výkonu štátnej služby, ktorými bol žalobca odvolaný z pôvodnej funkcie a preradený na inú funkciu. Rozhodnutia sú právoplatné a vykonateľné, pričom ich nemožno považovať ani za nulité.

Podľa § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.

Krajský súd ďalej uviedol, že niet pochyb o tom, že žalobami napadnuté rozhodnutia boli vydané na základe podkladových rozhodnutí z 19. júla 2005, ktoré boli pre ne záväznými. Súdny prieskum podkladových rozhodnutí prichádza do úvahy len vtedy, pokiaľ na preskúmanie ich zákonnosti nie je určený osobitný postup. V danom prípade takýto osobitný postup bol daný. Žalobca mal možnosť rozhodnutia správneho orgánu, ktorými bol odvolaný z funkcie a ustanovený do novej funkcie, napadnúť odvolaním a v prípade jeho nespokojnosti s rozhodnutím odvolacieho orgánu mohol podať žalobu na príslušný súd o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia. Z podaní účastníkov konania a z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca nepodal odvolanie proti predmetným rozhodnutiam,

preto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť. Pokiaľ žalobca na pojednávaní namietal, že odvolanie nepodal v dôsledku jeho zlého zdravotného stavu v čase ich doručovania, na túto skutočnosť nebolo možné prihliadnuť. Zákon jednoznačne upravuje, kedy a za akých okolností možno odpustiť zmeškanie lehoty, pričom o daný prípad sa nejedná. S poukazom na ustanovenie § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku krajský súd dospel k záveru, že v tomto konaní nemôže posudzovať zákonnosť rozhodnutí z 19. júla 2005, ktorými bol žalovaný správny orgán, ako aj prvoinštančný správny orgán v preskúmaných prípadoch viazaný. Predmetné podkladové rozhodnutia boli záväzné tak pre správny orgán, ako aj pre žalobcu. Neobstojí preto žalobná námietka žalobcu, že ak žalovaný akceptoval podkladové rozhodnutia, konal v rozpore s právnou úpravou.

Podstatnú časť žalobných námietok, ktorými žalobca odôvodňoval nezákonnosť napadnutých rozhodnutí, oprel o argumentáciu, že predchádzajúce podkladové rozhodnutia z 19. júla 2005 sú nulitné (ničotné) správne akty, na čo musí súd vždy ex offio prihliadať. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú ani túto žalobnú námietku, a to z nižšie uvedených dôvodov.

Krajský súd v zhode so žalobcom konštatoval, že platný právny poriadok pojem „nulitný správny akt“ nedefinuje. Teória práva, resp. súdy v niekoľkých rozhodnutiach kvalifikovali vlastnosti nulitného správneho aktu. Z týchto rozhodnutí možno zistiť, v akých prípadoch súdy nulitu správneho aktu konštatovali. V prípade, ak súd zistí nulitný správny akt, teda paakt, čo je vlastne neexistujúce rozhodnutie, nezaobrá sa prípadnými ďalšími žalobnými námietkami, pretože zákonnosť možno skúmať len z aktu, ktorý existuje. Neexistencia rozhodnutia znamená, že rozhodnutie nebolo doteraz v zákonom ustanovenej forme vydané, alebo, že vydané bolo, ale trpí takými ťažkými vadami, ktoré mali za následok jeho ničotnosť. Nulita je dôsledok takých závažných väd, ktoré spôsobujú, že o akte už vôbec nie je možné hovoriť. V prípade nulity aktu nie je vôbec možné uvažovať o prezumpcii správnosti aktu.

Žalobca pripisoval povahu nulitných správnych aktov podkladovým rozhodnutiam, pretože nemajú dostatočný právny základ. Tvrdil, že v danom prípade išlo o postup nad rámec zákonnej úpravy, nad rámec oprávnení vyplývajúcich pre nadriadený orgán z ustanovenia § 42 zákona o štátnej službe colníkov platného v čase vydania týchto rozhodnutí. Krajský súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že ide o nulitné správne akty. Podkladové rozhodnutia boli vydané orgánom na to oprávneným, teda nebol nedostatok právomoci správneho orgánu na ich vydanie, rozhodnutia boli vydané na základe účinného právneho predpisu a neboli zistené žiadne také ťažké vady, ktoré by mali spôsobiť ich nulitu. Otázkou je, ako bolo správnym orgánom podľa právneho predpisu rozhodnuté, avšak to je už právnym posúdením veci, nesprávnosť ktorého mohol žalobca namietat po doručení podkladových rozhodnutí zákonom stanoveným postupom. Je zrejmé, že žalobca týmto rozhodnutiam riadne porozumel, nevyužil však možnosť podať proti nim opravné prostriedky. V súčasnosti namietaný nesprávny postup správnych orgánov mohol byť posudzovaný, či už v odvolacom konaní žalovaným správnym orgánom, alebo súdom v prípade podania žaloby podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, za predpokladu splnenia všetkých zákonných podmienok pre súdny prieskum. Ospravedlniť nepodanie odvolania s poukazom na nepriaznivý zdravotný stav žalobcu proti podkladovým rozhodnutiam, nebolo možné, pretože právna úprava to neumožňuje.

Platný právny poriadok Slovenskej republiky nedefinuje pojem „ničotné správne rozhodnutie“, ako je tomu napr. v Českej republike, kde Správni rád v ustanovení § 77 uvádza povahu, znaky ničotného rozhodnutia a upravuje aj postup, t. j. kedy a za akých podmienok po zistení ničotnosti z dôvodov stanovených v zákone, vyhlasuje ničotnosť príslušný správny orgán, resp. ničotnosť rozhodnutím vyslovuje súd. Napriek absencii obdobnej právnej úpravy v Slovenskej republike, krajský súd vychádzajúc z existujúcej judikatúry, či z poznatkov právnej vedy, sa v predmetnom prípade zaoberal otázkou, či nie je daná nulita podkladových rozhodnutí napríklad v dôsledku nedostatku právneho základu, nedostatku právomoci, najťažších väd príslušnosti, absolútneho nedostatku formy, absolútneho omylu v osobe adresáta, neexistencie skutkového základu spôsobujúceho bezobsažnosť, požiadavky nedovoleného (trestného) plnenia, požiadavky plnenia fakticky nemožného, neurčitosti a nezmyselnosti, neexistencie vôle a podobne. Krajský súd dospel k záveru, že žiadna z týchto okolností, ktorá by mohla spôsobiť nulitu, nie je daná. Tak, ako už bolo uvedené vyššie, krajský súd nepovažoval podkladové rozhodnutia za rozhodnutia vydané na základe nedostatku právneho základu, pretože vydané boli podľa zákona č. 200/1998 Z. z., iná je otázka jeho správnej aplikácie na daný skutkový stav, čo je však právnym posúdením veci a toto bolo možné namietat prípustnými opravnými prostriedkami.

Krajský súd sa nestotožnil ani so žalobnou námietkou, že žalobca vzhľadom na jeho osobité postavenie

colníka v období dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby, status ktorého bol daný ustanovením § 42, a nejednalo sa o colníka zadaného v zmysle § 2 ods. 1 zákona, nemohol byť adresátom podkladových rozhodnutí. Naopak, krajský súd v zhode so stanoviskom žalovaného správneho orgánu má za to, že vždy, teda aj v období dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby, sa jedná o colníka v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona a nie je vylúčené vo vzťahu k nemu aplikovať všetky ustanovenia zákona č. 200/1998 Z. z., nakoľko ich aplikácia nie je v zákone výslovne vylúčená. O nulitné správne akty sa nejedná ani v dôsledku skutočnosti, že podkladové rozhodnutia mali byť vydané vo veci už právoplatne rozhodnutej. Rozhodnutie o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby colníka netvorí prekážku res iudicata, preto správny orgán mohol rozhodovať o preradení a ustanovení žalobcu do inej funkcie. Nejedná sa totiž o totožnosť v predmete rozhodovania, nejedná sa ani o dvojité prejednanie tej istej veci (ne bis in idem), čo je v správnom konaní zakázané.

Je potrebné rozlišovať medzi nezákonnými rozhodnutiami a nulitnými správnymi aktami. V danom prípade sa nejedná o nulitné správne akty, preto súd by mohol posudzovať len zákonnosť podkladových rozhodnutí, ale tomu bráni ustanovenie § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Preto poukazovanie žalobcu na dôvody nezákonnosti podkladových rozhodnutí je irelevantné. Ich nulitu, na ktorú by v prípade jej zistenia musel súd prihliadať ex offio, krajský súd vylúčil vzhľadom na vyššie uvedené dôvody. Obe podkladové rozhodnutia boli žalobcovi riadne doručené a keďže žalobca nevyužil možnosť napadnúť tieto rozhodnutia odvolaním, nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť. Správne poukázal žalovaný správny orgán na prezumpciu bezvadnosti a správnosti rozhodnutí správneho orgánu. Keďže žiadnym právne korektným spôsobom, vzhľadom na nevyužitie možných opravných prostriedkov a uplynutie času od ich vydania a nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti, neboli zrušené, sú záväznými rozhodnutiami tak pre správny orgán, ako aj žalobcu, vyplývajú z nich právne účinky, ktoré správny orgán pri rozhodovaní po pominutí dôvodov trvania dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby žalobcu, musel akceptovať.

Krajský súd sa nestotožnil ani so žalobnou námietkou, že podkladové rozhodnutia v podstate neboli rozhodnutiami, ale neplatnými právnymi úkonmi, pričom na ich neplatnosť musí súd ex offio prihliadnuť. Žalobca argumentoval, že rozhodnutia vydané nadriadeným v rámci jeho personálnej právomoci podľa zákona č. 200/1998 Z. z. sú jednostrannými právnymi úkonmi. Krajský súd takéto tvrdenie nepovažoval za správne. V súlade s ustanovením § 221 zákona č. 200/1998 Z. z. konanie v prvom stupni vo veciach služobného pomeru uskutočňuje a rozhoduje v ňom minister a v prípadoch uvedených v tomto zákone, nadriadený (oprávnený orgán). Administratívny štátny orgán, ako orgán aplikácie práva, realizuje svoju zákonom zverenú právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach konkrétne určených subjektov výlučne individuálnymi správnymi aktmi. Bezpochyby sú individuálnymi správnymi aktmi aj rozhodnutia vo veciach služobného pomeru colníkov, ktorých vydanie zákon zveril do právomoci ministra financií Slovenskej republiky a ním ustanovených orgánov, ktorými boli v predmetných prípadoch riaditeľ colného úradu a generálny riaditeľ Colného riaditeľstva Slovenskej republiky. Za právny úkon správneho orgánu možno považovať len také konanie (opomenutie) správneho orgánu, ktoré je takým prejavom jeho vôle, ktoré má znaky uvedené v § 237 zákona č. 200/1998 Z. z., avšak je zároveň konaním tohto orgánu mimo zákonom mu zverenej rozhodovacej právomoci.

Krajský súd ďalej poukázal na ustanovenia § 1 a § 2 zákona č. 200/1998 Z. z. a uviedol, že z tejto právnej úpravy vyplýva, že predmetnou úpravou zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov je jednak štátna služba colníkov, ako aj právne vzťahy súvisiace so vznikom, zmenou a skončením štátnej služby. Štátna služba sa vykonáva v služobnom pomere, ktorý sa zakladá k štátu, ako to vyplýva z ustanovenia § 2 zákona. V mene štátu koná a rozhoduje vo veciach služobného pomeru minister financií Slovenskej republiky, ak tento zákon neustanovuje inak a v rozsahu ním ustanovenom ďalšie orgány - nadriadený (§ 3 zákona č. 200/1998 Z. z.). Služobný pomer vzniká rozhodnutím nadriadeného a rozhodnutie musí obsahovať aj funkciu, do ktorej je zaradený a údaje rozhodujúce pre platové náležitosti (§ 16 citovaného zákona). Colníka ustanovuje a odvoláva z funkcie nadriadený (§ 32 ods. 2 citovaného zákona). Prevedenie na inú funkciu alebo preloženie sa vykoná odvolaním z doterajšej funkcie a ustanovením alebo vymenovaním do funkcie podľa § 32 (§ 34 ods. 7 zákona). Z uvedeného je nepochybné, že služobný pomer colníka vzniká a mení sa výlučne rozhodnutiami nadriadeného, pričom za zmenu služobného pomeru je potrebné považovať aj zmenu funkcie, do ktorej bol colník pri vzniku služobného pomeru ustanovený na základe rozhodnutia vydaného podľa § 16 zákona č. 200/1998 Z. z., ktorá sa vykoná v zmysle § 34 ods. 7 tohto zákona rozhodnutím nadriadeného o odvolaní z funkcie a

rozhodnutím nadriadeného o ustanovení alebo vymenovaní do funkcie. Odvolanie z funkcie, ako aj prevedenie na inú funkciu patrí do rozhodovacej právomoci nadriadeného, ktorý tak autoritatívne uplatňuje právo na konkrétny prípad.

Pokiaľ žalobca na podporu správnosti svojej argumentácie uvádzal, že žalobcovi nebol po odvolaní z funkcie a ustanovení do novej funkcie doručený žiadny opis funkcie a ani iné rozhodnutie o služobnom plate, k tomuto krajský súd poznamenal, že toto ani nebolo potrebné, nakoľko v zmysle obmedzení vyplývajúcich z ustanovenia § 42 zákona č. 200/1998 Z. z. sa na žalobcu nevzťahovala povinnosť vykonávať štátnu službu a z dôvodu, že ustanovenie § 42 ods. 3 priamo riešilo nárok na služobný plat a jeho výšku, pričom dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby stále pretrvávalo, nebolo potrebné vydávať v tomto období ani žiadne rozhodnutie o služobnom plate.

Krajský súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu a predchádzajúceho konania, na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že v medziach žalôb sú rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutia prvoinštančného správneho orgánu, v súlade so zákonom. Žalovaný správny orgán veci správne právne posúdil, náležite sa vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalobcu, pričom svoje rozhodnutia aj vyčerpávajúco odôvodnil a krajský súd sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil. Krajský súd nezistil ani také vady v konaní, na ktoré by musel prihliadnuť ex offio a nad rozsah žalobných námietok pristúpiť k zrušeniu rozhodnutí v zmysle aplikácie § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe vyššie uvedených dôvodov krajský súd žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného správneho orgánu, v zmysle ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ako nedôvodné zamietol.

Žalobcovi, ktorý v konaní nemal úspech, krajský súd náhradu trov konania nepriznal v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 a contrario Občianskeho súdneho poriadku.

II.

Odvolanie žalobcu

Žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. januára 2016, č. k. 23S 117/2015-53 odvolanie (ďalej len „podané odvolanie“ a „odvolanie žalobcu“), v ktorom sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie, alebo aby zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že žalobám žalobcu v celom rozsahu vyhovie, alebo aby zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

V podanom odvolaní žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že podáva odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku a z dôvodu, že v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa žalobcu, žalovaný správny orgán, ako aj prvoinštančný správny orgán nepostupovali správne, ak akceptovali podkladové rozhodnutia riaditeľa colného úradu z 19.07.2005, ktorými bol žalobca počas dočasného pozbavenia štátnej služby odvolaný z funkcie colný špecialista - vedúci oddelenia spotrebných daní a ustanovený do novej funkcie hlavný colný referent. Tieto rozhodnutia podľa žalobcu neboli vydané v súlade so zákonom o štátnej službe colníkov, v ich prípade ide o (nulitné) ničotné rozhodnutia, nevyvolávajúce žiadne právne účinky z dôvodu nedostatku právneho základu (prípadne iných okolností), alternatívne o neplatné právne úkony v zmysle § 238 Zákona č. 200/1998 Z. z.. Následne potom aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu (spolu s prvoinštančnými rozhodnutiami) trpia takými vadami, ktoré spôsobujú ich nezákonnosť, prípadne nulitu.

Žalobca je toho názoru, že rozhodnutiami a rozhodovaním žalovaného správneho orgánu v druhej inštancii, ako aj rozhodnutiam a rozhodovaním riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica v prvej inštancii, bol ukrátený na svojich právach v tom, že po skončení dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby podľa § 42 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov nebol služobne zaradený na funkčné miesto, na ktoré bol zaradený ku 06. augustu 2004 (v čase dočasného pozbavenie výkonu štátnej služby) a to na funkciu vedúceho oddelenia spotrebných daní Colného úradu Banská Bystrica a v tom, že po skončení dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby podľa § 42 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov, mu nebol priznaný služobný plat a jeho jednotlivé zložky patriaci pre funkciu vedúci oddelenia spotrebných

dani Colného úradu Banská Bystrica.

V súvislosti s podkladovými rozhodnutiami z 19. júla 2005 krajský súd poukázal na ustanovenie § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, na základe ktorého dospel k záveru, že v tomto konaní nemôže posudzovať zákonnosť týchto podkladových rozhodnutí. Podľa krajského súdu neobstojí žalobná námietka, že ak žalovaný správny orgán akceptoval podkladové rozhodnutia, konal v rozpore s právnou úpravou. Z ustanovenia § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že súdny prieskum podkladových rozhodnutí prichádza do úvahy len vtedy, pokiaľ na preskúmanie ich zákonnosti nie je určený osobitný postup. Z tohto ustanovenia vyplývajú podmienky súdneho prieskumu rozhodnutí. V tejto súvislosti však žalobca dal do pozornosti ustanovenie § 230 zákona č. 200/1998 Z. z., z ktorého pre správny orgán vyplývajú základné podmienky pri vydávaní rozhodnutí, v prvom rade ide o zásadu zákonnosti.

Podľa § 230 ods. 1 zákona o štátnej službe colníkov (v platnom znení), rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, každé jedno rozhodnutie colného orgánu musí byť v súlade so zákonom. Colný orgán je preto vždy povinný konať a pri každom jednom svojom rozhodnutí postupovať v súlade s právnymi predpismi. Podľa môjho názoru v rozpore s takýmto postupom je, keď svoje rozhodnutie správny orgán oprie o rozhodnutie, ktoré je nulité, prípadne nezákonné alebo ide neplatný právny úkon. Takýmto postupom by opätovne dochádzalo k vydaniu nulitého, prípadne nezákonného rozhodnutia. Takéto rozhodnutia by boli v rozpore s § 230 ods. 1 citovaného zákona, tak ako je tomu aj v predmetnom prípade. Na základe vyššie uvedeného preto podľa žalobcu už prvoinštančný správny orgán a tiež žalovaný správny orgán, za účelom naplnenia podmienky súladu zákonnosti ich rozhodnutí s právnymi predpismi, mali predbežne skúmať otázku zákonnosti a platnosti rozhodnutí a postupov, ktoré zobrali ako podklad svojich rozhodnutí.

Rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a prvoinštančného správneho orgánu musia byť za každých okolností súladné s právnou úpravou, bez ohľadu na to, že orgán, ktorý ich má vydať je viazaný nejakým prv urobeným rozhodnutím. Správny orgán si podľa žalobcu musí vždy nezávisle preveriť či jeho postup a rozhodnutie, ktoré vydáva (teda jeho vlastná rozhodovacia činnosť), je v súlade s právnymi predpismi. V tejto rovine je potom podľa názoru žalobcu povinný skúmať zákonnosť rozhodnutia a postup správneho orgánu aj krajský súd. Teda samotnú zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nezávisle od podkladových rozhodnutí.

V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že prvoinštančné rozhodnutia riaditeľa colného úradu sú vydané v rozpore s § 42 ods. 6 vyššie citovaného zákona, pretože ako vyplýva z rozhodnutí, ich závery sú v rozpore s rozhodnutím o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby zo 06. augusta 2004 z toho dôvodu, že žalobcovi nikdy nebol dočasne pozastavený výkon štátnej služby vo funkcii starší referent špecialista. So skončením dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby je spojené právo pokračovať vo výkone štátnej služby, ktorú žalobca vykonával v pôvodnom služobnom a platovom zaradení. Následne aj napádané rozhodnutia žalovaného správneho orgánu považuje žalobca za nezákonné.

Krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku, že napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu sú nezákonné vzhľadom k tomu, že predchádzajúce podkladové rozhodnutia z 19. júla 2005 sú nulité (ničotné) správne akty, na čo musí súd vždy prihliadať ex offo. Krajský súd konštatoval, že nejde o nulité správne akty, pretože boli vydané orgánom na to oprávneným, teda nebol nedostatok právomoci správneho orgánu na ich vydanie, rozhodnutia boli vydané na základe účinného právneho predpisu (podľa zákona č. 200/1998 Z. z.) a neboli zistené také ťažké vady, ktoré by mali spôsobiť ich nulitu. Otázkou je, ako bolo správnym orgánom podľa právneho predpisu rozhodnuté, avšak to je už podľa súdu právnym posúdením veci.

S týmto konštatovaním krajského súdu však v celom rozsahu žalobca nesúhlasím. Ako už uvádzal aj v žalobách, právna úprava Slovenskej republiky nevypočítava dôvody nulity rozhodnutia ako individuálneho aktu a ponecháva právnej teórii a súdnej praxi, aby samy vymedzili okruh prípadov, kedy vady dosahujú takú mieru, že už o rozhodnutí, akte, vôbec nemožno hovoriť. Pri nulitnom akte však musí ísť o bezpochyby jednoznačné, zjavné a hrubé porušenie zákona alebo procesných predpisov. Právna úprava vychádza z toho, že v prípade vyhlásenia nulity právneho aktu musí ísť o závažný a jednoznačný rozpor s právnym poriadkom.

Vzhľadom k vyššie uvedenému preto žalobca nemôže súhlasiť s názorom krajského súdu, že o nulite podkladových rozhodnutí nemožno hovoriť, pretože rozhodnutia boli vydané na základe účinného právneho predpisu a že spôsob ako bolo správnym orgánom rozhodnuté je už právnym posúdením veci.

Žalobca je toho názoru, že z jeho strany boli namietané také ťažké vady, ktoré spôsobili nulitu podkladových rozhodnutí. Naďalej zastáva názor, že podkladové rozhodnutia z 19. júla 2005 nemajú dostatočný právny základ. Vydanie týchto rozhodnutí považuje žalobca za postup nad rámec zákonnej právnej úpravy, nad rámec oprávnení vyplývajúcich pre nadriadený orgán z ustanovenia § 42 zákona o štátnej službe colníkov platného v čase vydania týchto rozhodnutí. Rozhodnutím o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby bolo o žalobcovom právnom postavení až do skončenia trestného stíhania, právoplatne rozhodnuté, čím existovala prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nebolo preto možné o žalobcovom právnom postavení vydať nové, ďalšie rozhodnutie.

K dôvodom, že podkladové rozhodnutia sú vydanými nad rámec zákonnej právnej úpravy žalobca uvádza, že v prípade colníka dočasne pozbaveného výkonu štátnej služby (podľa § 42 citovaného zákona) nejde o colníka, ktorého definuje ustanovenie § 2 ods. 1 zákona o štátnej službe colníkov, nakoľko týmto je len colník, ktorý vykonáva štátnu službu v služobnom pomere a na ktorého môžu byť aplikované ustanovenia zákona o štátnej službe colníkov týkajúce sa ustanovenia do funkcie, vymenovanie do funkcie a odvolanie z funkcie, prípadne prevedenie na inú funkciu a preloženie a pod.. Žalobca je toho názoru, že špecifikované dôvody sú takej intenzity, takého rozsahu, ktorými došlo bezpochyby k jednoznačnému, zjavnému a hrubému porušeniu zákona a ktoré spôsobili nulitu vydaných rozhodnutí z 19. júla 2005 a následne nezákonnosť, prípadne nulitu žalobami napadnutých rozhodnutí.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukazuje na skutočnosť, že právny poriadok Slovenskej republiky nedefinuje pojem „ničotné správne rozhodnutie“, ako je tomu napr. v Českej republike, no napriek tomu vychádzal z existujúcej judikatúry, či z poznatkov právnej vedy. Krajský súd dospel k záveru, že žiadna z okolností, ktorá by mohla spôsobiť nulitu, nie je daná. Žalobca uvedený záver krajského sudu rozporuje a poukazuje v tejto súvislosti na ustanovenia § 77 Správneho rádu Českej republiky a rovnako aj na poznatky právnej vedy, na ktoré poukázal aj samotný krajský súd. Z citovaného ustanovenia Správneho rádu vyplýva, že ničotné je rozhodnutie, ktoré trpí vadami, ktoré ho robia zjavne vnútorne rozporným alebo právne či fakticky neuskutočniteľným, alebo inými vadami, pre ktoré ho nemožno vôbec považovať za rozhodnutie správneho orgánu. Z existujúcej judikatúry a poznatkov právnej vedy okolnosťami spôsobujúcimi nulitu sú okrem iných aj nedostatok právneho základu, absolútny omyl v osobe adresáta, neexistencia skutkového základu spôsobujúceho bezobsažnosť, požiadavka plnenia fakticky nemožného, neurčitosť a nezmyselnosť a pod..

Nulita (zmätočnosť), ak tu sama osebe je, je dôvodom na jeho zrušenie súdom bez ohľadu na to, že žaloba túto skutočnosť nenamietala, alebo žiadala o zrušenie rozhodnutia z iných dôvodov (R 56/1995). Žalobca je toho názoru, že okrem nedostatku právneho základu, nulitu podkladových rozhodnutí spôsobujú aj iné okolnosti, či už vyplývajúce z ustanovenia § 77 Správneho rádu, ktorého použitie navrhuje v zmysle analógie použiť, ale aj ďalšie uvedené okolnosti, na ktoré poukázal aj krajský súd, tieto však podľa žalobcu v súvislosti s nulitou podkladových rozhodnutí nesprávne vyhodnotil. Tak ako už uvádza žalobca aj vyššie, vzhľadom na osobitné postavenie v období dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby, status ktorý mu bol daný ustanovením § 42 zákona č. 200/1998 Z. z., a nejednalo sa o colníka zadaného v zmysle § 2 ods. 1 citovaného zákona, nemohol byť ani adresátom podkladových rozhodnutí. Opätovne zdôrazňuje, že rozhodnutím o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby bolo o jeho právnom postavení až do skončenia trestného stíhania právoplatne rozhodnuté, právny stav založený rozhodnutím o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby bol vzhľadom na osobitné ustanovenie § 42 zákona č. 200/1998 Z. z. nemenný. Citované ustanovenie dôsledne rešpektuje prezumpciu neviny a má za cieľ zachovať právne postavenie colníka a jeho nároky, ak sa nepreukázu skutočnosti, ktoré boli dôvodom na dočasné pozastavenie výkonu štátnej služby.

Vzhľadom k tomu žalobca nemôže súhlasiť s názorom krajského súdu, že na jeho osobu počas dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby bolo možné aplikovať všetky ustanovenia zákona č. 200/1998 Z. z. a že správny orgán mohol rozhodovať o jeho preradení a ustanovení do inej funkcie. Takémuto postupu bránila osobitná právna úprava obsiahnutá v § 42 citovaného zákona. Osobitosti tejto právnej úpravy nasvedčuje aj cieľ dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby, ktorým je podľa dôvodovej správy k zákonu č. 200/1998 Z. z., zabrániť colníkovi vo výkone štátnej služby a to na konkrétnom funkčnom mieste (§ 5 citovaného zákona). V zmysle § 42 citovaného zákona sa mu pozastavuje výkon štátnej služby vo funkcii, ktorú v čase rozhodovania zastáva. Skutočnosť, že ďalšie ponechanie colníka vo výkone štátnej služby by ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby sa posudzuje aj vo vzťahu k jeho aktuálnemu funkčnému zaradeniu. Teda sa musí posudzovať, či v zaradení, ktoré

zastáva, môže ohroziť dôležitý záujem štátnej služby.

Krajský súd sa nestotožnil s námietku žalobcu, že podkladové rozhodnutia v podstate neboli rozhodnutiami, ale neplatnými právnymi úkonmi, pričom na ich neplatnosť musí súd ex offio prihliadnuť. Podľa § 238 ods. 1 písm. a/ zákona č. 200/1998 Z. z., neplatný je právny úkon, ktorý sa svojim obsahom alebo účelom prieči zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Žalobca zastáva názor, že vzhľadom na uvedenú zákonnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 238 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona je možné podkladové rozhodnutia riaditeľa (ako jednostranné právne úkony nadriadených) považovať za absolútne neplatný právny úkon podľa citovaného ustanovenia, keďže od počiatku neexistovala právna úprava umožňujúca takýto postup. Takémuto záveru nasvedčuje aj konštatácia samotného krajského súdu v napadnutom rozhodnutí, v zmysle ktorej za právny úkon správneho orgánu možno považovať len také konanie (opomenutie) správneho orgánu, ktoré je takým prejavom vôle, ktoré má znaky uvedené v § 237 zákona č. 200/1998 Z. z., avšak je zároveň konaním tohto orgánu mimo zákonom mu zverenej rozhodovacej právomocí. Tak ako už uvádza žalobca aj vyššie, vydanie podkladových rozhodnutí považujem za postup nad rámec oprávnení vyplývajúcich pre nadriadený orgán z ustanovenia § 42 zákon č. 200/1998 Z. z. platného v čase vydania týchto rozhodnutí.

Pretože absolútne neplatný právny úkon nevyvoláva žiadne právne účinky (ako keby nebol), neplatnosti takéhoto právneho úkonu sa môže dovoliť dotknutý subjekt kedykoľvek, pričom neplatnosti týchto rozhodnutí sa žalobca dovoľoval aj v rámci podaných odvolaní.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na jednom mieste konštatuje, že aj v období dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby nie je vylúčené aplikovať všetky ustanovenia zákona č. 200/1998 Z. z., nakoľko ich aplikácia nie je v zákone výslovne vylúčená. Na inom mieste v odôvodnení napadnutého rozhodnutia však krajský súd konštatuje, že nebolo potrebné po odvolaní z funkcie a ustanovení do novej funkcie doručovať opis funkcie a ani iné rozhodnutie o služobnom plate, pretože v zmysle obmedzení vyplývajúcich z ustanovenia § 42 zákona č. 200/1998 Z. z. sa na mňa nevzťahovala povinnosť vykonávať štátnu službu a z dôvodu, že ustanovenie § 42 ods. 3 citovaného zákona priamo riešilo nárok na služobný plat a jeho výšku, pričom dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby stále pretrvávalo, nebolo potrebné vydávať v tomto období ani žiadne rozhodnutie o služobnom plate. Žalobca je toho názoru, že uvedenou argumentáciu krajský súd priznáva úprave v zmysle § 42 citovaného zákona určitú osobitosť, ktorý colnému orgánu počas dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby neumožňuje voči colníkovi uskutočniť iné úkony, ako len tie, na ktorého ho oprávňuje ustanovenie § 42 citovaného zákona, pretože výkon jeho štátnej služby v konkrétnom funkčnom zaradení len spočíva (má len dočasne zabránené ju vykonávať) do právoplatného skončenia trestného stíhania.

Rovnako tak nezanikol žalobcov nárok na vyplácanie služobného platu, ktorý mi patril ku dňu dočasného pozastavenie výkonu štátnej služby a bol vyplácaný na základe rozhodnutia z 01. augusta 2004 za výkon štátnej služby vo funkcii vedúci oddelenia spotrebných daní, v 6. platovej triede. Postup prvoinštančného správneho orgánu a následne postup žalovaného správneho orgánu, keď bol žalobca ich rozhodnutiami zaradený na funkciu „starší referent špecialista“ a následne bolo rozhodnuté o priznaní jednotlivých zložiek služobného platu podľa 5. platovej triedy, je podľa názoru žalobcu v rozpore s účelom príslušnej zákonnej úpravy a prvoinštančný správny orgán ako aj žalovaný správny orgán tak postupovali nad rámec zákona a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Záverom tiež žalobca poukázal na ustanovenie § 232 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z., podľa ktorého odvolacím orgánom je najbližší nadriadený orgánu, ktorý rozhodnutie vydal; od odvolaní proti rozhodnutiu prezidenta vydanému v prvom stupni rozhoduje prezident na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Žalobca preto zastáva názor, že najbližšie nadriadeným (teda odvolacím orgánom) orgánu, ktorý prvoinštančné rozhodnutia vydal (teda riaditeľ Colného úradu Banská Bystrica) je prezident Finančnej správy, pretože tento riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica vymenoval, nakoľko tej podlieha do ustanovovacej pôsobnosti práve prezidenta Finančnej správy. Uvedené vyplýva z Dodatku č. 1 k Rozkazu ministra financií Slovenskej republiky č. 1/2011, účinného od 13. januára 2012 (čl. 7 bod 2 písm. e/ prílohy Rozkazu ministra financií Slovenskej republiky č. 1/2011). Z uvedeného je tak možné vyvodiť, že v zmysle § 232 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. je odvolacím orgánom prezident Finančnej správy. O žalobcových odvolaniach voči prvoinštančným rozhodnutiam riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica rozhodol generálny riaditeľ sekcie colných úradov, ktorý však podľa názoru žalobcu vzhľadom na vyššie uvedené nebol príslušným odvolacím orgánom podľa § 232 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z.

pretože o žalobcových odvolaniach mal rozhodnúť prezident Finančnej správy Slovenskej republiky. Na základe vyššie uvedeného je žalobca toho názoru, že napadnuté rozhodnutia správneho orgánu, v medziach žalôb nie sú v súlade so zákonom.

III.

Vyjadrenie žalovaného správneho orgánu k odvolaniu

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný správny orgán listom z 23. marca 2016 a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil. Žalovaný správny orgán vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobca ako odvolacie dôvody v podanom odvolaní uvádza, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Z argumentácie žalobcu v podanom odvolaní podľa žalovaného správneho orgánu vyplýva, že žalobca namieta správnosť aplikácie § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku krajským súdom v predmetnom súdnom konaní, v zmysle ktorého krajský súd odmietol súdny prieskum rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica č. 14307/2005/5100 z 19. júla 2005 o odvolaní žalobcu z funkcie colný špecialista - vedúci oddelenia spotrebných daní a rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica č. 14308/2005/5100 z 19. júla 2005 o ustanovení žalobcu do funkcie hlavný colný referent - oddelenie spotrebných daní. Od žalobcom tvrdenej nulity, resp. neplatnosti podkladových rozhodnutí žalobca naďalej v podanom odvolaní odvíja nezákonnosť rozhodnutí žalovaného správneho orgánu č. 1010604/1/171633/2015 z 29. apríla 2015 a č. 1010604/1/174289/2015 z 23. apríla 2015 vrátane nezákonnosti rozhodnutí prvoinštančných správnych orgánov.

Žalobca ďalej podľa žalovaného správneho orgánu poukazom na § 230 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. tvrdí, že rozhodnutia žalovaného správneho orgánu ako i prvoinštančného správneho orgánu musia byť s poukazom na zásadu zákonnosti vyplývajúcu z § 230 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. súladné s právnou úpravou bez ohľadu na to, že orgán, ktorý ich má vydať je viazaný prv urobeným rozhodnutím. V uvedenej rovine je potom podľa názoru žalobcu povinný skúmať zákonnosť rozhodnutia a postup správneho orgánu aj krajský súd, t. j. samotnú zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Žalovaný správny orgán v tomto smere uviedol, že podkladové rozhodnutia sú individuálnymi správnymi aktmi vo veciach služobného pomeru žalobcu ako colníka, ktorých vydanie sa riadi režimom zákona č. 200/1998 Z. z.. Odvolanie žalobcu z funkcie colný špecialista ako i jeho ustanovenie do funkcie hlavný colný referent majú formu rozhodnutia (§ 244 ods. 3 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku). Jedná sa o podkladové rozhodnutia, ktoré boli pre žalovaný správny orgán (ako i pre prvoinštančný správny orgán) záväzné a z ktorých musel pri vydaní žalobou napadnutých rozhodnutí vychádzať. Zákon č. 200/1998 Z. z. vo svojich ustanoveniach § 231 a § 232 umožňoval podať proti podkladovým rozhodnutiam riadny opravný prostriedok (odvolanie). Zákonnosť podkladových rozhodnutí v prípade zamietnutia podaných odvolaní vrátane zákonnosti postupu, ktorý vyústil do ich vydania, bolo možné preskúmať v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko zo súdneho prieskumu neboli podľa § 248 Občianskeho súdneho poriadku vylúčené. Žalobca vo vzťahu k podkladovým rozhodnutiam nevyužil ani len podanie odvolania a následne logicky ani súdny prieskum. Preskúmať zákonnosť postupu možno iba spolu s rozhodnutím, ktoré má byť preskúmané súdom (okrem prípadu nečinnosti správneho orgánu). V danom prípade sa nejedná ani o čiastočné podkladové rozhodnutia vydané v rámci určitého konania, ktoré by mali byť preskúmané v spojení s žalobou napadnutými rozhodnutiami ako rozhodnutiami majúcimi konečný charakter v danom konaní. Vzhľadom na uvedené v prebiehajúcom súdnom spore nie sú podkladové rozhodnutia a ani postup, ktorý vyústil k ich vydaniu spôsobilým predmetom súdneho prieskumu podľa § 245 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Žalobca ďalej podľa žalovaného správneho orgánu v podanom odvolaní nesúhlasil s vyhodnotením jeho žalobnej námietky spočívajúcej v nezákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí v dôsledku nulity (ničotnosti) podkladových rozhodnutí a rozporoval záver krajského súdu, ktorý konštatoval, že platný právny poriadok pojem „nulitý správny akt“ nedefinuje. Žalobca v tejto spojitosti v odvolaní uvádza, že okrem nedostatku právneho základu nulitu podkladových rozhodnutí spôsobujú aj iné okolnosti napr. vyplývajúce z § 77 Správneho rádu, ktorého použitie navrhuje v zmysle analógie použiť.

S názorom žalobcu prezentovaným v podanom odvolaní, že krajský súd mal ním tvrdenu nulitu

podkladových rozhodnutí preskúmať aj z hľadiska obsahu ustanovenia § 77 zákona č. 500/2004 Sb. z dôvodu analógie práva a zvážiť, či práve použitím analógie práva by nebolo možné odvodiť vady zakladajúce nulitu podkladových rozhodnutí, nemožno v žiadnom prípade podľa žalovaného správneho orgánu súhlasiť.

Žalovaný správny orgán zdôrazňuje, že analógia práva sa použije v prípade, keď sa na riešenie určitého prípadu nenájde ani podobná právna norma, a preto orgán aplikácie práva postupuje podľa právneho poriadku ako celku, podľa všeobecných princípov, ktoré platia pre celý systém platného práva, prípadne podľa princípov daného alebo príbuzného odvetvia práva. V danom prípade by krajský súd ako orgán aplikácie práva mohol v rámci analógie práva aplikovať právo len podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky ako celku. Analógia práva tak ako ju prezentuje žalobca, kedy žiada aplikáciu práva podľa platného práva iného štátu než Slovenskej republiky je absolútne vylúčená a neprípustná. V neposlednom rade považuje žalovaný správny orgán za potrebné uviesť aj to, že analógia práva, pokiaľ by sa aj jednalo o platný právny poriadok Slovenskej republiky, je vo verejnom práve ojedinelá a v odvetví správneho práva vylúčená.

Žalobca v podanom odvolaní opakovane vyjadruje svoj názor, že vzhľadom na jeho osobné postavenie v období dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby, nebol colníkom v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. a nemohol byť teda ani adresátom podkladových rozhodnutí. Žalovaný správny orgán v tomto smere uviedol, že krajský súd sa s námietkami žalobcu v tomto smere adekvátne vysporiadal, pričom žalovaný správny orgán má za to, že stotožnenie sa so žalobcovým výkladom o uzatvorení jeho právneho postavenia colníka rozhodnutiami vydanými na základe § 42 zákona č. 200/1998 Z. z. až do skončenia dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby by „ad absurdum“ viedli aj k samotnej nemožnosti prepustenia colníka dočasne pozbaveného výkonu štátnej služby zo služobného pomeru pred ukončením dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby. V zmysle právnej konštrukcie žalobcu rozhodnutie o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby by bolo právnou prekážkou na vydanie akéhokoľvek iného rozhodnutia než rozhodnutia o ukončení dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby, ktoré jediné by bolo spôsobilé „uvoľniť“ právny stav platný ku dňu dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby. Takýto výklad je zjavne nesprávny a nemožno ho podľa žalovaného správneho orgánu akceptovať.

Žalobca ďalej podľa žalovaného správneho orgánu zastáva názor, ktorý prezentoval v priebehu súdneho konania, že podkladové rozhodnutia je možné považovať za absolútne neplatné právne úkony podľa § 238 ods. 1 písm. a/ zákona č. 200/1998 Z. z.. K predmetnej odvolacej námietke žalovaný správny orgán uvádza, že administratívny orgán ako orgán aplikácie práva realizuje svoju zákonom zverenú právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach konkrétne určených subjektov výlučne individuálnymi právnymi aktmi. Uvedené platí aj v prípade podkladových rozhodnutí ohľadom ktorých žalobca zjavne nesprávne usudzuje ako o právnych úkonoch.

Žalobca ďalej v odvolaní namieta, že nezákonnosť rozhodnutí žalovaného správneho orgánu je spôsobená aj tým, že tieto rozhodnutia boli vydané nepríslušným orgánom, a to generálnym riaditeľom sekcie colných úradov a nie prezidentom Finančnej správy. Ani s predmetnom odvolacou námietkou žalobcu sa nemožno podľa žalovaného správneho orgánu stotožniť. Podľa § 232 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. platí, že odvolacím orgánom je najbližší nadriadený orgán, ktorý rozhodnutie vydal. Zo znenia čl. 6 ods. 1 posledná veta Organizačného poriadku žalovaného správneho poriadku z 01. júla 2014 platného v čase rozhodovania o odvolaniach žalobcu proti rozhodnutiu riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica č. 1010601/1/95553/2015 z 02. marca 2015 a proti rozhodnutiu riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica č. 1010601/1/102664/2015 zo 06. marca 2015 vyplýva, že generálny riaditeľ sekcie colných úradov priamo riadi riaditeľa colného laboratória, zamestnancov v jeho priamej riadiacej pôsobnosti a riaditeľov colných úradov a je ich bezprostredne nadriadený (ako bezprostredne nadriadený je odvolacím orgánom riaditeľovi colného úradu, ktorý vydal rozhodnutie vo veciach služobného pomeru). Vzhľadom na uvedené ani predmetná odvolacia námietka žalobcu neobstojí.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej

samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v žalobcom podanom odvolaní podľa § 212 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § s 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk) po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd preskúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotno-právnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Odvolací súd primárne v medziach odvolania preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho súdneho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutiami prvoinštančného správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

Predmetom konania na krajskom súde bolo preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 29. apríla 2015, č. 1010604/1/171633/2015, ktorým žalovaný správny orgán odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica z 02. marca 2015, č. 1010601/1/95553/2015, ktorým riaditeľ Colného úradu Banská Bystrica rozhodol podľa § 42 ods. 6 zákona č. 200/1998 Z. z. tak, že skončil dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby žalobcu dňom 24. februára 2015 a preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 23. apríla 2015, č. 1010604/1/174289/2015, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Banská Bystrica zo 06. marca 2015, č. 1010601/1/102664/2015, ktorým riaditeľ Colného úradu Banská Bystrica rozhodol podľa § 79 a nasledujúcich zákona č. 200/1998 Z. z. o priznaní zložiek služobného platu dňom 25. februára 2015.

Odvolací súd preskúmajúc odvolaním napadnuté rozhodnutie ako i obsah súdneho a administratívneho spisu v rozsahu podaného odvolania konštatuje, že argumentácia žalobcu nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých krajský súd zamietol jeho žalobu. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobným spôsobom vysporiadal so žalobnými námietkami, a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávany prípad.

Podľa názoru odvolacieho súdu, bola celá vec prešetrená riadne a skutkový stav bol podrobne zistený, o čom svedčí obsah administratívneho spisu, z ktorého vyplýva uvedené. V súdnom konaní bolo obsahom

administratívneho spisu preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako krajský súd ani odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia s tým, že krajský súd dostatočne podrobne a presne posúdil zistený skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami žalobcu.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutia žalovaného sú i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu správnym orgánom a správne právne posúdené. Preto ak krajský súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch inšancií a rozhodol, že preskúmanými rozhodnutiami žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a práv žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd za správny.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, obsiahnutej v odvolaní, že rozhodnutia žalovaného správneho orgánu vydal správny orgán, ktorý na to nemal kompetenciu, keď o podaných odvolaniach proti rozhodnutiam prvoinštančného správneho orgánu rozhodoval generálny riaditeľ Sekcie colných úradov a nie prezident Finančnej správy odvolací súd uvádza, že hoci uvedená námietka žalobcu nebola obsiahnutá v žalobe, odvolací súd sa touto námietkou musí zaoberať, keď je povinnosťou súdu v správnom súdnictve na vadu spočívajúcu v nedostatku kompetencie správneho orgánu prihliadať z úradnej povinnosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu argumentácia žalobcu, ktorou spochybňuje kompetenciu žalovaného správneho orgánu rozhodovať o podaných odvolaniach proti rozhodnutiam prvoinštančného správneho orgánu nie je správna a to s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. a Organizačný poriadok žalovaného správneho orgánu, čl. 6 ods. 1 posledná veta, na ktorý poukazuje aj žalovaný správny orgán vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu, z ktorých jednoznačne vyplýva, že odvolacím orgánom v správnom konaní proti rozhodnutiam prvoinštančného správneho orgánu v čase ich vydania bol generálny riaditeľ Sekcie colných úradov, ktorý aj rozhodol o podaných odvolaniach v správnom konaní. Neobstojí argumentácia žalobcu, že o podaných odvolaniach žalobcu mal rozhodovať prezident Finančnej správy, a to najmä s poukazom na to, že pri určení kto je najbližšie nadriadeným orgánom nie je rozhodujúce v danej veci kritérium spočívajúce v ustanovovacej pôsobnosti orgánu.

Vo vzťahu k opätovným tvrdeniam žalobcu, že správne orgány nesprávne vyhodnotili rozhodnutia riaditeľa colného úradu z 19. júla 2005, ktorými bol žalobca v čase dočasného pozbavenia štátnej služby odvolaný z funkcie colný špecialista - vedúci oddelenia spotrebných daní a ustanovený do novej funkcie hlavný colný referent, že tieto rozhodnutia sú ničotné, prípadne neplatnými právnymi úkonmi, a že počas obdobia dočasného pozbavenia štátnej služby nemohol byť žalobca odvolaný zo svojej funkcie a ustanovený do novej funkcie, keďže sa na neho nevzťahovali v plnej šírke ustanovenie zákona č. 200/1998 Z. z., ako aj k otázke prípadnej prekážky veci rozhodnutej sa odvolací súd stotožňuje s argumentáciou krajského súdu a v plnom rozsahu na ňu poukazuje s odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keď žalobca v podanom odvolaní neuvádza nové právne skutočnosti, ktoré by odvodňovali opačný záver.

Ak žalobca poukazuje na využitie analógie práva vo vzťahu k českej právnej úprave - Správneho súdneho poriadku, k uvedenému odvolací súd dodáva, že využitie analógie práva vo verejnom práve prichádza do úvahy len výnimočne a k analógii práva je potrebné pristúpiť, len ak súd dospeje k záveru, že existuje medzera v práve, ktorú však nemôže preklenúť inými prostriedkami (napr. prostriedkami výkladu práva). Navyše odvolací súd zdôrazňuje, že analógia legis a analógia iuris nepredpokladá analogické využitie právneho poriadku iného štátu a to aj s poukazom na článok 4 Civilného sporového poriadku v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku.

Odvolací súd nevyhovел podanému odvolaniu a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. januára 2016, č. k. 23S 117/2015-53 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 219 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, potvrdil, keď boli dané dôvody pre zamietnutie žaloby krajským súdom.

V.

Trovy odvolacieho konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 a contrario Občianskeho

súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovaný mal v konaní úspech, avšak správnomu orgánu zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnictve neprináleží.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.